ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΣΑΡΛ ΦΟΛΕΥ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΝΕΚΡΗΣ

Σήμερα, ὁ ἀδελφός μου Λιονὲλ μὲ ὀδήγησε στὸν τάφο τῆς νεαρᾶς του γυναίκας, στὸν τάφο τῆς Μόλντας. Ἐκεῖ ἔγκαταλείφθηκε σὲ ὅλους τοὺς παροξυσμοὺς τῆς ἀπελπισίας του. Ἐγώ, ἂν καὶ ξέρω τὸ μυστικὸ ποὺ θάμπανε νὰ στερέψουν αὐθύς τὰ δάκρυα τοῦ ἀδελφοῦ μου, τὸν ἄφησα νὰ κλαίη αἰώνια γιατὶ ἡ συνείδησή μου μοῦ ἀπαγορεύει ἀπολύτως νὰ φανερώσω κάτι ποὺ εἶναι βαθειὰ θαμμένο μέσα μου καὶ ποὺ δὲ θὰ τὸ μάθη ποτὲ ἄλλος κανείς.

Νὰ ὑπὸ ποιὲς παράξενες συνθῆκες ἔμαθα τὸ μυστικὸ αὐτό:

Πέντε ἢ ἕξ μῆνες μετὰ τὸν γάμο του ὁ Λιονὲλ βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ ἀναχωρήση ἐπειγόντως γιὰ τὸ Μπουένος-Ἄϊρες. Ἤμουν ὑποχρεωμένος νὰ φύγω καὶ γὼ λίγες ἑβδομάδες ἀργότερα. Γιὰ ν' ἀποφύγη τὶς συγκινήσεις μιᾶς πολὺ γρήγορης ἀναχωρήσεως, ἡ Μόλντα ἀπεφάσισε νὰ φύγη μαζί μου.

Οἱ πρῶτες μέρες τοῦ ταξειδιοῦ μας ὑπῆρξαν ὡραῖες καὶ περνοῦσα ὅλες σχεδὸν τὶς ὧρες μου στὴ γέφυρα τοῦ βαποριοῦ, ἐνῶ ἡ νύφη μου ἔμενε στὴν καμπίνα της.

Ξανθὴ καὶ ντελικάτη, τόσο εὐθραυστη ὥστε νὰ μοιάζη πλάσμα ὀνείρου μᾶλλον, ἡ Μόλντα ἦταν σχεδὸν ἕνα παιδί. Ἀπὸ τὴ ζωὴ ποὺ εἶχε περάσει στὶς καλόγρηες διατηροῦσαμεν ἀνήσυχη εὐλάβεια, ἕνα φόντο μελαγχολίας... Ἡ παράξενη ἀσπράδα της καὶ ἡ θλίψη της ποὺ ὁλοένα μεγάλωνε ἄρχισαν νὰ με φοβίζουν. Ὑποπτεύθηκα ὅτι βρισκόταν σὲ ἀρχὲς ἐγκυμοσύνης, καὶ τὴν παρακάλεσα ν' ἀφήση προσωρινὰ τὴν μονήρη καὶ κλεισμένη ζωή της καὶ νὰ συμμετάσχη περισσότερο στὴ ζωὴ τοῦ βαποριοῦ. Ἀκολούθησε ὑπάκουα τὶς συμβουλὲς ποὺ τῆς ἔδινα μὲ τὸν πειὸ γλυκὸ τρόπο. Συχνὰ μὲ κύταζε βαθειά, ταπεινά, μὲ τὰ ἀνοιχτογάλανα μάτια της, μὲ τὰ μάτια της τὰ τόσο μεγάλα, τὰ τότο θλιμμένα μὲς στὸ χαριτωμένο παιδικό της πρόσωπο. Συχνὰ ἐπίσης, μοῦ φαινόταν ὅτι δάκρυα ἑνὸς σιωπηλοῦ πόνου ἔβρεχαν τὶς βλεφαρίδες της καὶ ὅτι τὰ χείλη της ἐσάλευαν ἀορίστως γιὰ νὰ ποῦν τὸ μυστικὸ ποὺ τὴν ἔπνιγε. Ἐγὼ ὅμως ἄλλαζα ἀπότομα τὴν κουβέντα μας μόλις ἡ συγκινήσεις αὐτὲς ἔδειχναν ὅτι μποροῦσαν νὰ παράξουν ἔστω καὶ λίγο τὴν ἡσυχία ποὺ ἀπαιτοῦσε ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας της.

Τὴν ἐνδεκάτη ἢ δωδεκάτη βραδυὰ τοῦ ταξειδιοῦ μας, ὅταν ἐπήγαμε στὶς καμπίνες μας γιὰ νὰ κοιμηθοῦμε, ἕνας ἰσχυρότατος ἄνεμος χτυποῦσε τὰ ξάρτια, καὶ ἡ θάλασσα ἀγριεμένη ἔδερνε τὸ σκάφος. Τὰ μεσάνυχτα, ἕνα τρομερὸ τράνταγμα μᾶς ξύπνησε ἀποτόμως, καὶ εὐθὺς κατόπιν ἀκούσαμε μιὰ φωνὴ ποὺ ἔκραζε:

—Στὸ κατάστρωμα ὅλοι!

Ἅρπαξα τὴν Μόλντα ἀπὸ τὸ χέρι, καί, μόλις ντυθήκαμε, χυθήκαμε βιαστικὰ στὸν διάδρομο. Τρελλοὶ ἀπ' τὸν πανικὸ οἱ ταξειδιῶτες συνωθοῦντο στὴν σκάλα. Στὸ κατέστρωμα, ὁ τρόμος τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ποὺ λές κι' ἐπρόβαλλε συγχρόνως ἀπὸ χίλιες τρῦπες μιᾶς ἀναστατωμένης μυρμηγκοφωλιᾶς, μεγάλωσε τὴν ταραχὴ καὶ τὴν σύγχυση τοῦ πληρώματος. Τὸ πλοῖο εἶχε ὑποστεῖ κάποιο ρήγμα καὶ τὸ νερὸ εἶχε ἀρχίσει νὰ μπαίνη στὴ πούμνη. Στὸ δεξὶ πλευρὸ ποὺ ἔγερνε πρὸς τὴν ἄβυσσο τοῦ ὠκεανοῦ μὲ φριχτὰ τριξίματα, κύματα πελώρια ὑψώνονταν, κατόπιν ἔπεφταν κι' ἔσπαζαν μὲ τρομερὸ κρότο, σαρώνοντας ὅτι εὕρισκαν μπροστά τους.

Μὲς στὸ τρομαχτικὸ αὐτὸ ἐξόπασμα τῶν στοιχείων, οἱ ἄνθρωποι τοῦ πληρώματος προσπαθοῦσαν νὰ βγάλουν μιὰ βάρκα ποὺ βρίσκονταν κάτω ἀπ' τὸ μεγάλο κατάρτι. Καὶ εἶχαν καταφέρει νὰ τὴν τραβήξουν ἔξω ὅταν ἔξαφνα ἕνα φοβερὸ κῦμα τὴν πῆρε καὶ τὴν πέταξε μακρυά. Τὴν στιγμὴ ἐκείνη τὰ παλαμάρια τοῦ καταστρώματος ποὺ συγκρατοῦσαν τὰ ἐμπορεύματα, ἔσπασαν, καὶ βαρειὰ βυρέλια ἐκύλησαν στὸ πανικόβλητο πλῆθος. Οὐρλιάσματα πόνου ἀκούστηκαν, παρατεταμένα καὶ σπαρακτικά, σιλουέττες τρελλὲς καὶ ἀπελπισμένες βοηθούμενες ἀπ' τὰ κομμένα σκοινιὰ ἐθεάθησαν νὰ σκαρφαλώνουν στὰ κατάρτια καὶ νὰ προσπαθοῦν μὲ ἀπόγνωση νὰ πιαστοῦν, νὰ σκαρφαλώσουνε κάπου.

Μὲ τὰ ροῦχα κατάβρεχτα καὶ κολλημένα στὸ σῶμα μου, ἀκούοντας τὰ δόντια μου ποὺ χτυποῦσαν ἀπ' τὸ φόβο καὶ τὸ κρύο, εἶχα πιαστεῖ ἀπ' τὸ σπήριγμα τῆς σκάλας τῆς γέφυρας καὶ ἔτρεμα, ἔτρεμα ὁλόσωρος!...

Τόσο ἡ φρίκη αὐτὴ εἶχε παραλύσει τὰς αἰσθήσεις μου ὥστε οὔτε ἐσκεπτόμουν οὔτε αἰσθανόμουν ψυχικὸ ἢ σωματικὸ πόνο.

Ἔξαφνα, ἐκεῖ κοντά μου ἕνα δειλὸ βογγητὸ τράβηξε τὴν προσοχή μου καὶ αὐθὺς ἔννοιασα νὰ χτυπᾷ ἡ καρδιά μου γιατὶ στὴ λάμψη τῆς χλωρᾶς σελήνης ποὺ φαίνονταν νὰ τριφτῇ μέσα στὰ ξεμαλλιασμένα σύννεφα ἀναγνώρισα τὴν Μόλντα!

Πεσμένη μπροστά μου, σὰν λυωλοῦδι συντριμμένο ἀπὸ τὴν θύελλα, μὲ τὰ μαλλιὰ γεμᾶτα ἀφρούς, σήκωνε πρὸς τὰ μάτια μου τὸ παιδικό της πρόσωπο μὲ μιὰν ἔκφραση γεμάτη ἀγωνία καὶ φρίκη. Εἶχε ἀγκαλιάσει τὰ γόνατά μου μὲ τὰ γυμνὰ καὶ τρεμάμενα μπράτσα της, τὰ ὅμοια μὲ δύο γυαλικάτα σπελέχη ποὺ τὰ κύματα προσπαθοῦσαν νὰ τὰ σπάσουν γιὰ νὰ τὴν πετάξουν στὴν ἄβυσσο.

Ἡ ἀπεγνωσμένη ἔκφραση ἐκφάσεις ποὺ ὑπῆρχε στὰ μάτια της μ' ἔκανε νὰ καταλάβω ὅτι ἤθελε νὰ μοῦ πῇ ἕνα ἀπὸ τὰ μυστικὰ ἐκεῖνα ποὺ μόνον οἱ ἐτοιμοθάνατοι φανερώνουν καὶ ἔσκυψα πρὸς τὰ κάτωχρα χείλη της. Ἄκουσα τότε τὶς τελευταῖες λέξεις μιᾶς προσευχῆς καὶ ὕστερα τὴν κραυγὴ αὐτὴ μιᾶς εὐσεβοῦς ψυχῆς ποὺ βρισκόταν σ' ἀπόγνωση:

—"Ἀκουσε, μοῦ εἶπε... ἄκουσε... γιὰ νὰ μὴν πεθάνω στὴν ἁμαρτία!

Τὰ μπράτσα της ἔσφιξαν δυνατώτερα τὰ γόνατά μου, καὶ γιὰ νὰ τὴν ἀκούσω καλλίτερα, βρῆκε τὴ δύναμι καὶ ἀνασηκώθηκε λίγο:

— Ἐξομολογοῦμαι στὸν Θεὸ καὶ σὲ σένα ἀδελφέ μου. Τὸ παιδὶ ποὺ παλεύει στὰ σπλάγχνα μου δὲν εἶναι παιδὶ τοῦ Λιονέλ.. Ἡ τύψις αὐτὴ μοῦ ξεσκίζει τὴν ψυχὴ καὶ σὲ ἱκετεύω νὰ μὲ συγχωρήσης ὅπως ἱκέτευσα καὶ τὸν Θεό!

Εἶπε καὶ ἄλλες φράσεις τραγικὲς καὶ σπαρακτικὲς ποὺ χάθηκαν μέσα στὴν τρομερὴ φουρτοῦνα. Ὕστερα τὰ μπράτσα της ἐγλύστησαν ὡς τὰ πόδια μου, ὅπου ἔπεσε λιπόθυμη!...

Ἡ καρδιά μου ἦταν σφιγμένη, τὴν κύτταζα μὲ οἶκτο καὶ λύπη ἀπ' τὸν κίνδυνο τοῦ πνιγμοῦ μ' ἔφερε στὰ συγκαλὰ μου. Σκέφθηκα πειὸ ψύχραιμα τὰ λόγια τῆς γυναίκας ποὺ κοίτονταν λιπόθυμη στὰ πόδια μου καὶ μ' ἔπιασε μιὰ ἀλλόκοτη ὀργὴ ἐναντίον της.

Λίγο ἔλειψε νὰ ἀποσπάσω τὸ πλάσμα αὐτὸ ἀπὸ πάνω μου καὶ νὰ τὸ πετάξω μὲ μιὰ κλωτσιὰ στὴν ἀφρισμένη ἄβυσσο. Μὰ αὐθὺς θυμήθηκα τὴν παιδικὴ ἀδυναμία της, τὴν πειθήνια γλυκύτητά της μὲ τὴν ὁποίαν δίχως ἄλλο προσπαθοῦσε νὰ ἐξαγοράση τὸ λάθος της, ὕστερα τὴν θλίψη της καὶ τὰ δάκρυά της. Ἕνας ἀπέραντος οἶκτος μὲ κατέλαβε.

Ἡ σκέψις ὅτι καὶ ἕνας μου μόνον δισταγμὸς μιᾶς στιγμῆς, ὅσο ἔκαμνε ἕνα κῦμα γιὰ νὰ σπάση πάνω σ' ἕν ἄλλο, μποροῦσε νὰ στοιχίση στὴν δύστυχη αὐτὴ γυναίκα μιὰν αἰωνιότητα δακρύων, μ' ἔκανε ν' ἁπλώσω τὸ χέρι μου στὸ γερμένο της πρόσωπο καὶ νὰ προφέρω τὴν ὑπέρτατη λέξη τῆς συγγνώμης. Ἡ Μόλντα εἶχε συνέλθει...

Κ' ἔννοιωσα τότε στὸ χέρι μου ἕνα φιλὶ θερμότατης εὐγνωμοσύνης. Καὶ ἔτσι, ἐκείνη κοιτάμενη κατὰ γῆς καὶ σφίγγοντας ἱκετευτικὰ τὰ γόνατά μου, ἐγὼ ὀρθὸς πιασμένος ἀπ' τὸ στήριγμα τῆς σκάλας, μείναμε ἐκεῖ ἕως ὅτου ἡ αὐγὴ ἐφώτισε τὸ ναυάγιο.

Θυμᾶμαι συγκεχυμένα τὸν ἐντελῶς μοιραῖο τρόπο ποὺ ἐσωθήκαμε. Μᾶς ἔρριξαν λιποθυμισμένους στὴν ναυαγοσωστικὴ βάρκα. Ὅταν φθάσαμε στὴν ξηρὰ ἐπιμελεῖς περιποιήσεις μᾶς ἔκαναν νὰ συνέλθουμε γρήγορα. Ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες συνεχίσαμε τὸ ταξεῖδι μας μὲ μιὰ κοινὴ θλίψη, σιωπηλὴ καὶ ἀτέλειωτη...

Ὁ ἀδελφός μου ξαναεῖδε τὴν γυναίκα του ὅτιν γύρισε γεμᾶτος ἀγνὴ χαρὰ ποὺ δὲν θέλησα νὰ τοῦ τὴν ταράξω μὲ τὴν ἀποκάλυψι τοῦ τρομεροῦ μυστικοῦ. Κι' ἀπό τότε ποτέ, οὔτε μὲ τὰ λόγια μου, οὔτε μὲ τὶς κινήσεις μου, οὔτε μὲ τὴν παραμικρότερη ἀλλοίωση τῶν χαρακτηριστικῶν μου, δὲν ἄφησα τὸν Λιονὲλ νὰ μαντέψη τὸ τρομερὸ μυστικὸ ποὺ μοῦ εἶχε ἀποκαλύψει ἡ γυναίκα του τὴ φριχτὴ νύχτα τοῦ ναυαγίου. Γιατί, τὴν ὑπέρτατη ἐκείνη ὥρα ἡ Μόλντα, μιλώντας σὲ μένα, μιλοῦσε καὶ στὸ Θεό!..

Καὶ τώρα, μετὰ τὸν θάνατό της, διηγοῦμαι τὴν ἱστορία αὐ τὴ καὶ ἡ καρδιά μου σφίγγεται, καὶ μετανοῶ κάπως γιὰ ὅ,τι κάνω!..

Σὰρλ Φόλεϋ

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΕΛΕΟΥΣΕ ΤΟΥΣ ΦΤΩΧΟΥΣ

Κάποιος φιλάργυρος εὐγενὴς συνώδευε κάποτε στὸν περίπατο τὴν δούκισσα ντὲ Γκύς. Στὴ γωνία ἑνὸς δρόμου συνήντησαν μιὰ γρηᾶ ζητιάνα ἡ ὁποία τοὺς ἐξήτησεν ἐλεημοσύνη. Ἡ δούκισσα ἄνοιξε τὸ πορτοφόλι της καὶ τῆς ἔδωσε μερικὰ νομίσματα ἐνῶ ὁ συνοδός της οὔτε καὶ ἔβγαλε τὰ χέρια τουνάπὸ τὶς τσέπες.

Ὅταν ἀπεμακρύνθησαν λίγο, ἡ δούκισσα ἐμάλλωνε τὸν εὐγενῆ γιὰ τὴν φιλαργυρία του.

Κι' ὅμως ἀκολούθησα τὸ ρητὸν τοῦ εὐαγγελί ! ἀπήντησεν ὁ φιλάργυρος.

—Πῶς αὐτό; !

—Τὸ εὐαγγέλιο δὲ λέει: «*Μὴ κάνης στὸν ἄλλον ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖς νὰ κάμνουν καὶ σὲ σένα*;»

— Ναί.

—Ἔ, λοιπὸν ἐγὼ δὲν ἔχω καμμιὰν ἐπιθυμία νὰ κατανήσω στὸ σημεῖον ὥστε νὰ μ' ἐλεοῦν. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἔδωσα ἐλεημοσύνη στὴ ζητιάνα!..